

Brüssel, 30. juuni 2026
(OR. en)

11098/26

ELARG 142

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	30. juuni 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 334 final
Teema:	KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE Montenegro ühinemisläbirääkimiste finantspakett

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 334 final.

Lisatud: COM(2026) 334 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.6.2026
COM(2026) 334 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

Montenegro ühinemisläbirääkimiste finantspakett

1 SISSEJUHATUS

2025. aasta teatises ELi laienemispoliitika kohta¹ märgiti, et kui Montenegro säilitab ELiga ühinemiseks ettevalmistuste tegemise tempo, esitab komisjon väljakujunenud tava kohaselt finantspaketi kavandi. EL ja Montenegro on seejärel ajutiselt sulgenud üheksa täiendavat peatükki. Seega on ajutiselt suletud kokku 16 peatükki ning jätkub töö ülejäänud peatükkide sulgemiseks.

Võttes arvesse Montenegro ühinemisläbirääkimistel tehtud üldisi edusamme, esitatakse käesolevas teatises Montenegro finantspaketi põhielemendid, et nõukogu saaks neid arutada samal ajal, kui jätkub töö ülejäänud peatükkidega. Kui tingimused on täidetud, võib võimalik ühinemine toimuda millalgi pärast järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2028–2034) algust. Seepärast põhineb kõnealune finantspakett komisjoni ettepanekul järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta² ning selles võetakse arvesse liidu tulevase sisepoliitika kavandatud ülesehitust ja uute omavahendite paketti³. Selle alusel esitab komisjon seejärel nõukogule ühise seisukoha eelnõu läbirääkimisteks finants- ja eelarvesätete üle (33. peatükk).

Käesolev teatis tugineb eelmiste laienemisvoorude finantspakettide põhimõtetele, mida on kohandatud, et võtta Montenegro ühinemist arvesse mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 ettepanekus, ning et finantspaketist oleks kasu nii uutele kui ka praegustele liikmesriikidele. Montenegro jaoks tagab see järjepidevuse, vähendab halduskoormust ja hoiab ära rakendamislüngad kriitilisel ühinemisjärgsel etapil. Praeguste liikmesriikide jaoks annab see selguse Montenegro ühinemisega seotud kulude kohta.

2 FINANTSPAKETI ÜLEVAADE

Eelmiste laienemisvoorude tava kohaselt hõlmab finantspakett ühelt poolt Montenegro jaoks eelnevalt eraldatud riiklike assigneeringute kogusummat ning teiselt poolt nende mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ülemmäärade suurendamist, mis ei sisalda eelnevalt eraldatud assigneeringuid. Nagu eelmiste laienemiste puhul, tagatakse finantspaketiga uuele liikmesriigile kõik õigused ja kohustused alates ühinemiskuupäevast, st et uus liikmesriik maksab osamakse täies mahu ELi eelarvesse ning tal on alates ühinemiskuupäevast juurdepääs kõigile ELi eelarve programmidele ja fondidele.

Rubriigi 1 („Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, põllumajandus, maaelu ja merendus, heaolu ja julgeolek“) eelnevalt eraldatud assigneeringuid rakendatakse iga liikmesriigi riikliku ja piirkondliku partnerluse kava (edaspidi „RPP kava“) alusel, mis on eesmärgipõhine, st väljamaksed seotakse eelnevalt kindlaks määratud eesmärkide ja sihtide saavutamise. Selleks et kandidaatriike sisefondide haldamiseks piisavalt ette valmistada, esitavad need riigid ka välistegevuse rubriigi (rubriik 3 – „Globaalne Euroopa“) instrumendi „Globaalne Euroopa“ all kavad (edaspidi „Globaalse Euroopa kava“), mis on sarnaselt rubriigi 1 kavadega eesmärgipõhised⁴. Sellest tulenevalt on kõnealune finantspakett üles ehitatud peamiselt selle kava alusel ning sellega tagatakse allpool kirjeldatud meetodika alusel toetuse järjepidev rakendamine alates ühinemiseelsest abist kuni sisefondideni.

¹ COM(2025) 690 final.

² Komisjon, Ettepanek: nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2028–2034 (COM(2025) 572 final).

³ COM(2025) 574 final.

⁴ COM(2025) 551 final.

Selliste summade arvutamisel, mis suurendavad nende rubriikide ja programmide suutlikkust, mille puhul ei ole ühinevale riigile ette nähtud konkreetset eraldist (rubriigi 1 muud osad peale RPP kava, rubriigid 2 ja 3), on aluseks kombinatsioon, millest 50 % moodustab rahvastik ja 50 % laienenud ELi SKP. Sama metoodikat kasutati viienda laienemise puhul 2004. aastal ja kõigis järgmistes laienemisvoorudes.

Kavandatud lähenemisviisiga tagatakse prognoositavus ja vähendatakse häireid rakendamises ühinemise järel, seadmata ohtu Montenegro ametlikku staatust uue liikmesriigina. Sellega leevendatakse ühinemislepingu jõustumisega seotud ebakindlust ja vähendatakse praeguste liikmesriikide kulusid, kasutades uuesti rubriigi 3 raames Montenegro „Globaalse Euroopa“ kava jaoks kättesaadavaid vahendeid. Kavandatud summade aluseks on komisjoni ettepanek järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta, mille üle peetakse praegu läbirääkimisi nõukogu ja Euroopa Parlamendiga⁵. Kõik mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku arutelu käigus tehtavad muudatused võivad mõjutada siin kirjeldatud rahastamise tulemusi ja lähenemisviisi.

Käesolevas teatises esitatud summad on väljendatud jooksevhindades.

2.1 RUBRIIK 1. MAJANDUSLIK, SOTSIAALNE JA TERRITORIAALNE ÜHTEKUULUVUS, PÕLLUMAJANDUS, MAAELU JA MERENDUS, HEAOLU JA JULGEOLEK

Iga liikmesriik esitab ühe RPP kava, mis hõlmab eri poliitikavaldkondi, nagu ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP), ühtekuuluvuspoliitika, siseküsimused ja ühine kalanduspoliitika. Montenegro RPP kava sisaldab üht eraldamata komponenti, mis moodustab suurima rahastamispaketi ning on ette nähtud majanduslike, sotsiaalsete ja territoriaalsete eesmärkide, sealhulgas kalanduse ja maakogukondade jaoks. Sellest 17,8 miljonit eurot eraldatakse ühisele kalanduspoliitikale. Lisaks sisaldab RPP kava kahte sihtotstarbelist komponenti – ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja siseküsimuste (ränne, piirihaldus ja sisejulgeolek) jaoks eraldatud vahendid.

Montenegro „Globaalse Euroopa“ kava koostamisel peetakse silmas riikliku ja piirkondliku partnerluse kavade määruse (edaspidi „RPP kavade määrus“) nõudeid. See on vastavuses instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames kohaldatavate kulueesmärkidega. Ühinemise ajal saab Montenegro „Globaalse Euroopa“ raames esitatud kava osaks RPP kava eraldamata komponendist, et hoida ära rakendamislüngad Montenegro liikmesuse kriitilises etapis. Kava vaadatakse läbi ja seda kohandatakse, et lisada ÜPP ja siseküsimuste komponendid. Montenegro jätkab pärast ühinemist olemasoleva kava rakendamist, kuid kava alusel kättesaadavaid summasid kohandatakse vastavalt RPP kava jaotusvalemile, sealhulgas asjaomastele ülemmääradele, ning kõik saavutatud eesmärkide ja sihtide alusel antavad vahendid makstakse täies mahus välja toetustena. Sellest tulenevad rubriigi 1 kulud kompenseeritakse osaliselt Montenegro „Globaalse Euroopa“ kava jaoks mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 3 raames ette nähtud vahendite ümberpaigutamisega rubriiki 1. Montenegro esitab kooskõlas RPP kavade määruses sätestatud tähtaegadega uue kava, mis on täielikult kooskõlas RPP kavasid käsitlevate normidega, sealhulgas kohaldatavate kulueesmärkidega. Uus kava hõlmab mitmeaastase finantsraamistiku ülejäänud osa ning annab Montenegrole võimaluse reageerida liikmesuse esimestel aastatel tekkivatele uutele vajadustele ja võimalustele.

⁵ Komisjoni ettepanekus määruse kohta, millega luuakse instrument „Globaalne Euroopa“ (COM(2025) 551 final) nähakse instrumendi jaoks ette 200 309 000 000 eurot jooksevhindades, millest 43 174 000 000 eurot on ette nähtud Euroopa sambale.

Pärast liiduga ühinemist integreeritakse Montenegro täielikult riikliku ja piirkondliku partnerluse kavasse. Montenegro 2034. aasta järgset rahaeraldust ei ole selles finantspakettis kvantifitseeritud. Siin esitatud finantspakett ei piira hiljem teistele kandidaatriikidele suunatavaid võimalikke finantspakette, milles võetakse arvesse kandidaatriikidele instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames antava toetuse taset ning ELi toimimise lepingu artikli 174 kohast vajadust vähendada erinevusi riikide arengutasemes, mis on muu hulgas seotud SKPga elaniku kohta. Samal ajal võetakse arvesse kandidaatriikide suutlikkust abi ära kasutada, et tagada ühtlane toetuse tase kõigile võimalikele uutele liikmesriikidele.

RPP kavade määramise ettepaneku kohaselt saavad liikmesriigid oma kavade raames laenu taotleda. Montenegro võib samuti taotleda laene lisaks eelnevalt eraldatud rahastamispaketile, tehes seda kõnealusel hetkel kasutada olevate vahendite piires.

RPP kava. Majanduslik, territoriaalne ja sotsiaalne ühtekuuluvus, sealhulgas kalandus ja maakogukonnad

Montenegro kava eraldamata komponent arvutatakse RPP kavade määramise I lisas esitatud kriteeriumide alusel, kohaldades maksimaalset ülemmäära +5 % ja turvavõrku –20 % võrreldes riigile antava ühinemiseelse abi 2021.–2027. aasta rahastamispaketiga. Nende arvutuste põhjal on aastane summa 155 miljonit eurot, millest osa rahastatakse rubriigi 3 kättesaadavatest eelarvevahenditest. Täpne summa sõltub lõplikust kokkuleppes järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ja sellega seotud rahastamispakettide kohta. See ei mõjuta praegustele liikmesriikidele eelnevalt eraldatud rahastamispakette.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokku
RUBRIIK 1								
RPP kava								
<i>millest eraldamata vahendid</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	<i>155,0</i>	1 085

RPP kava. Ühine põllumajanduspoliitika

Tulevane ÜPP hõlmab sissetulekutoetusega seotud sekkumisi (otsetoetused ja muud sissetulekutoetusega seotud sekkumised) ning muid sekkumisi.

Sarnaselt liidu eelmistes laienemisvoorudes kasutatud lähenemisviisiga tuleks ÜPP sissetulekutoetusega seotud sekkumiste iga-aastane miinimumtase kehtestada järk-järgult kümne aasta jooksul vastavalt järgmisele juurdekasvukavale:

esimene aasta pärast ühinemist: 40 %;⁶

teine aasta pärast ühinemist: 44 %;

⁶ RPP kava puhul rahastatakse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) sihtotstarbelise miinimumsummaga sekkumisi, mis vastavad nii põllumajandustootjatele praegu makstavatele otsetoetustele kui ka maaelu arengu toetusele. Praeguse ÜPP puhul on 80 % kavandatud ÜPP kogusummast seotud otsetoetustega ja 20 % maaelu arengusse sekkumistega. 80 % järkjärgulisel kasutuselevõtmisel järgitakse sama juurdekasvukava, mida on kohaldatud laienemiste suhtes alates 2004. aastast (25 %, 30 %, 35 %, 40 % ja seejärel 10 % juurdekasvuna). Siin esitatud arvud vastavad selle lähenemisviisi kohastele arvutustele, nt esimese aasta 40 % võrdub 20 %-ga, millele on liidetud 25 % 80 %-st.

kolmas aasta pärast ühinemist: 48 %;

neljas aasta pärast ühinemist: 52 %;

seejärel kasvab summa 8 % kaupa, kuni saavutatakse EL 27s kohaldatav toetuste tase.

Võttes arvesse ka Montenegro eeldatavat suutlikkust abi ära kasutada, vastab see aastane rahastamispakett miinimumsummale, mis tuleb kavandada ÜPP sekkumisteks, sealhulgas sissetulekutoetuseks, ning Montenegrol on võimalus rahastada täiendavaid ÜPP sekkumisi eespool nimetatud eraldamata vahenditest.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 1								
RPP kava								
<i>millest ÜPP</i>	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277

Käesolev metoodika ei piira ÜPPga seotud tingimusi, mida võidakse hiljem kehtestada muude kandidaatriikide, eelkõige Ukraina võimalike tulevaste finantspakettide suhtes.

RPP kava. Siseküsimused

Montenegro ühinemine loob uue ELi välispiiri, mistõttu kasvavad märkimisväärselt rahalised vajadused piirihalduse, rände ja sisejulgeoleku valdkonnas.

Siseasjade fondide vajalikud vahendid arvutatakse RPP kavade määruse lisas sätestatud metoodika alusel. Arvestades, et kõige pakilisemad investeerimisvajadused, eelkõige piiritaristu ja sisejulgeoleku valdkonnas tekivad ühinemise eel ja vahetult pärast seda, ei sisalda ettepanek siseasjade fondide järkjärgulist kasutuselevõttu. Võttes aga arvesse, et Montenegro suutlikkus vahendeid selles valdkonnas rakendada ja ära kasutada on endiselt piiratud, tehakse rahalised vahendid mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 jooksul kättesaadavaks ühtlaselt mahus 70 % kogueraldisest. Selline lähenemisviis loob sobiva tasakaalu ühelt poolt rakendamisega seotud piirangute ning teiselt poolt vajaduse vahel kaitsta ELi välispiiri ja tugevdada sisejulgeolekut alates esimesest ühinemisjärgsest päevast. Selle alusel on vaja täiendavat iga-aastast rahastamist 84,5 miljoni euro ulatuses.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 1								
RPP kava								
<i>millest siseküsimused</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592

Muud rubriigi 1 punktid

Rubriik 1 sisaldab muid punkte, mille jaoks ei ole igale liikmesriigile eelnevalt rahalisi vahendeid eraldatud. See hõlmab ELi rahastut, Interregi, detsentraliseeritud asutusi ja muud.

Ajavahemikuks 2028–2034 kehtestatakse Interregi kava, mis hõlmab piiriülest, riikidevahelist, piirkondadevahelist ja äärepoolseimate piirkondade koostööd. Kandidaatriigid ja potentsiaalsed

kandidaadid saavad kasutada instrumendi „Globaalne Euroopa“ piiriülese koostöö fonde, millest antav toetus on samaväärne Interregi fondidest teisel pool asjaomast piiri asuvatele liikmesriikidele antava toetusega. Selleks et tagada piiriülese koostöö programmide jätkumine ja vältida negatiivset mõju EL 27 jaoks ette nähtud rahastamisele, on vaja Interregi assigneeringuid suurendada.

Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 ettepanekuga luuakse ELi rahastu, mis koosneb eri tegevussuundadest, nagu solidaarsusmeetmed, ühtne turvavõrk, siseasjade meetmed ning reserv. Montenegro saab juurdepääsu ELi rahastule. Kuigi ELi rahastu raames ei ole ette nähtud konkreetseid riigipõhiseid rahastamispakette, on rahastamise üldist mahtu vaja suurendada, et vältida negatiivset mõju EL 27 jaoks ette nähtud rahastamisele.

Vajalik on täiendav iga-aastane rahastus, et suurendada rubriigi 1 muid asjakohaseid komponente peale RPP kava kooskõlas alljärgnevas tabelis esitatud väärtustega.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 1								
RPP kava								
millest Interreg	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Muu	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86

2.2 RUBRIIK 2. KONKURENTSIVÕIME, HEAOLU JA JULGEOLEK

Kava kohaselt osaleb Montenegro alates ühinemisest täies ulatuses liidu meetmetes ja programmides. Kuigi rubriigi 2 praeguste meetmete ja programmide raames ei ole ette nähtud konkreetseid riigipõhiseid rahastamispakette, on vaja suurendada ELi programmide rahastamise üldist mahtu, et vältida negatiivset mõju EL 27 jaoks ette nähtud rahastamisele. Tuginedes samale metoodikale, mida kasutati varasemate laienemiste ajal sisepoliitika meetmete jaoks kättesaadavate vahendite suurendamise taseme kindlaksmääramiseks, eeldab Montenegro ühinemine täiendavat iga-aastast rahastamist kooskõlas alljärgnevas tabelis esitatud väärtustega.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 2	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523

2.3 RUBRIIK 3. GLOBAALNE EUROOPA

Pärast mitmeaastase finantsraamistiku muutmist ja Montenegro jaoks kättesaadavate vahendite ümberpaigutamist rubriiki 1 ei ole Montenegrol enam õigust rubriigi 3 instrumendi „Globaalne Euroopa“ raames rahastamisele. Samal ajal tuleks proportsionaalselt tugevdada instrumendi „Globaalne Euroopa“ muid sambaid peale Euroopa samba. Tuginedes samale metoodikale, mida kasutati sisepoliitika meetmete jaoks kättesaadavate vahendite suurendamise taseme kindlaksmääramiseks, on vaja täiendavat iga-aastast rahastamist kooskõlas alljärgnevas tabelis esitatud väärtustega.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 3	16,8	17,2	17,5	21	24,5	24,9	25,4	147

2.4 RUBRIIK 4. HALDUS

Nagu ka varasemate laienemiste puhul, Montenegro jaoks spetsiaalselt halduskuludeks vahendeid ei eraldada. Montenegro ühinemisega kaasnevad siiski täiendavad halduskulud, muu hulgas nii poliitika rakendamiseks kui ka tõlkevajaduste rahuldamiseks. Viimase laienemise (Horvaatia ühinemine 2013. aastal) kogemuste põhjal eeldatakse, et Montenegro ühinemine nõuab täiendavat iga-aastast rahastamist, et katta komisjoni personalivajaduse suurenemine kooskõlas alljärgnevas tabelis esitatud väärtustega.

Montenegro finantspakett (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokk u
RUBRIIK 4	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442

3 KOMPENSATSIOON

Säilitatakse eelmiste laienemiste puhul kokku lepitud põhimõte, et ükski uus liikmesriik ei tohiks esimestel ühinemisjärgsetel aastatel sattuda halvemasse eelarve netopositsiooni võrreldes ühinemiseelse aastaga, mil ta sai ühinemiseelseid vahendeid.

Ajutise eelarvekompensatsiooni või rahavootoetuse vajadust hinnatakse ühinemisläbirääkimiste lõppetapis nende lõpptulemuse alusel.

Eelmiste laienemiste käigus ühinenud riikide puhul kokkulepitu kohaselt tuleks omavahendite otsust Montenegro suhtes täielikult kohaldada alates esimesest ühinemisaastast.

4 FINANTSRAAMISTIKU 2028–2034 KOHANDAMINE, ET VÕTTA ARVESSE MONTENEGRO ÜHINEMIST

Mitmeaastast finantsraamistikku 2028–2034 on vaja kohandada, et võtta arvesse ühinemisläbirääkimiste tulemusi. Mitmeaastase finantsraamistiku määruse eelnõu artiklis 11 on sätestatud, et kui liiduga ühinevad uued liikmesriigid, muudetakse mitmeaastast finantsraamistikku, lähtudes ühinemislepingutest, et võtta arvesse liiduga ühinemisest tulenevaid kuluvajadusi.

Kõik rubriikide ülemmäärade muudatused ja võimalikud vahendite ümberpaigutamised rubriikide vahel eeldavad mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Käesoleva teatise lisa tabelis on esitatud mitmeaastase finantsraamistiku kulude hinnanguline suurenemine, mis on vajalik selleks, et võtta arvesse Montenegro ühinemist. Arvutatud summade aluseks on komisjoni ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku 2028–2034 kohta. Vajaduse korral tuleks neid muuta, et võtta arvesse mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemustest tulenevaid asjakohaseid muudatusi.

LISA

Montenegro finantspakett⁷ (miljonit eurot, jooksevhindades)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Kokku
RUBRIIK 1 Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus, põllumajandus, maaelu ja merendus, heaolu ja julgeolek	281,1	289,0	291,9	295,3	300,8	306,1	312,2	2 076
RPP kava	268,1	277,2	280,2	283,2	289,0	293,6	299,4	1 991
millest ÜPP	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277
millest eraldamata vahendid	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	1 085
millest siseküsimused	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592
millest Interreg	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Muu	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86
RUBRIIK 2 Konkurentsivõime, heaolu ja julgeolek	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523
RUBRIIK 3 Globaalne Euroopa⁸	16,8	17,2	17,5	21,0	24,5	24,9	25,4	147
RUBRIIK 4 Haldus	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442
RUBRIIGID 1–4 KOKKU	384,3	426,8	453,7	465,6	477,2	486,2	495,2	3 189
millest ümber paigutatud rubriigist 3 ⁹	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

⁷ Tabelis on esitatud illustreeriv näide, mis põhineb eeldusel, et Montenegro ühineb liiduga 2028. aastal. Kui ühinemine toimub mitmeaastase finantsraamistiku hilisemas etapis, kohandatakse rubriikide summasid. Rubriigi 1 eelnevalt eraldatud rahastamispakettide rakendamise algus lükkub edasi ning esimene ühinemisjärgne aasta vastab 2028. aastaks ette nähtud eraldisele. Selle tulemusena jäetakse viimane aasta tabelist välja. Muude eelarvepunktide puhul, millele ei ole eelnevalt vahendeid eraldatud, vastavad märgitud aastad tegelikele kohandamisvajadustele. Kui ühinemine toimub 2029. aastal, siis 2028. aastaks kohandusi ei tehta ja ühinemisele eelnevad aastad jäetakse tabelist välja.

⁸ Kajastab ainult neid instrumendi „Globaalne Euroopa“ sambaid, mida tugevdatakse (v.a Euroopa sammas).

⁹ Võrdluseks võib tuua, et praeguse mitmeaastase finantsraamistiku alusel Montenegrole antav toetus, sealhulgas laenukena antav toetus, on rohkem kui 1 miljard eurot. Tegelik ümberpaigutatud summa sõltub lõplikust kokkuleppes instrumenti „Globaalne Euroopa“ kohta, sealhulgas rahastamispaketist ja tulevase toetuse andmise viisist, eelarvepädevate institutsioonide poolt esimese iga-aastase eelarvemenetluse käigus kokku lepitud eelarvest ja finantsplaneeringust ning tegelikust ühinemiskuupäevast.